

Hoe zit het met de waterkwaliteit van het grenswater?

De feiten op een rijtje

21 waterlopen, zoals de Vecht en de Dinkel, stromen vanuit Duitsland het gebied van waterschap Vechtstromen in. Ook deze grenswateren moeten voldoen aan de regels van de Europese Kaderrichtlijn water (KRW). Die bepaalt dat elk land moet zorgen voor schoon en gezond water. Maar hoe gaat dat als het water de grens over gaat? In deze factsheet leggen we uit hoe het werkt

De KRW stelt eisen aan de ecologische en chemische toestand van het water in beken, sloten en rivieren. Aan de Nederlandse kant van de grens en bij onze Duitse burens, de deelstaten Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen. Ook daar worden maatregelen genomen om de KRW-doelen te halen.

Grenswater meetnet: meten = weten
Vechtstromen meet de waterkwaliteit op meerdere locaties in de beken, sloten en rivieren. Ook aan grens. We hebben inmiddels een aardig beeld van de waterkwaliteit. We weten dat er stoffen zijn die in Nederland en aan de grens met Duitsland niet voldoen aan de eisen. Zo stroomt er onder andere water met teveel stikstof uit Duitsland ons gebied in.

We hadden nog niet voor alle grenswateren informatie van stoffen die voor de KRW belangrijk zijn. Om een beter beeld te krijgen van het water dat uit Duitsland komt, heeft het bestuur van het waterschap geld vrijgemaakt. Dit zetten we in voor het Grenswater meetnet. Vanaf januari 2025 meten we in alle 21 grenswateren op een aantal specifieke KRW-stoffen

Met dit meetnet krijgen we een goed beeld van de toestand van alle grenswateren. Met deze informatie kunnen we in gesprek met onze Duitse burens.

“De vervuiling uit Duitsland komt niet op het bordje van Nederlandse burger, industrie en landbouw”

Geen afwenteling op Nederland

Volgens de KRW mag vervuild water niet afgewenteld worden naar benedenstrooms gelegen water. Dit betekent dat binnenstromend water uit Duitsland moet voldoen aan de Nederlandse KRW-eisen. De vervuiling uit Duitsland komt niet op het bordje van Nederlandse burger, industrie en landbouw.

Uit de metingen blijkt dat er met name teveel stikstof zit in het water uit Duitsland. Dit rapporteren we aan onze Duitse partners. Bijvoorbeeld aan de Nederlands-Duitse Grenswatercommissie. Ook brengen we de knelpunten bij de minister van I&W onder de aandacht. De minister heeft de verantwoordelijkheid om hier actie op te ondernemen.

Nederland en Duitsland hebben vergelijkbare doelen voor waterkwaliteit

We meten anders, maar de doelen verschillen niet veel

Duitsland en Nederland meten de waterkwaliteit anders. Hierdoor kan onterecht het beeld ontstaan dat het Duitse water wel voldoet aan de doelen en het Nederlandse niet. Een aantal grenswateren zoals de Dinkel voldoen zowel in Nederland als in Duitsland op dit moment niet aan de doelen voor stikstof en fosfor.

Elk Europees land moet zorgen dat de waterkwaliteit op orde is. Er zijn standaarden waar ieder land aan moet voldoen. Dat is geregeld in de Kaderrichtlijn Water. De doelen voor gevaarlijke, ziekmakende en giftige stoffen zijn voor alle landen gelijk.

Doelen voor de ecologische toestand

Om de ecologische toestand vast te stellen wordt o.a. gekeken naar aantallen en soorten vissen. Maar ook naar specifieke stoffen zoals zink en stikstof. De doelen zijn afhankelijk van het watertype en de geologische kenmerken van het gebied. Die kunnen verschillen.

Elk land mag deze doelen zelf vaststellen. Dat is best ingewikkeld en dat leidt tot misverstanden. Over het algemeen verschillen de opgave van de landen niet zoveel van elkaar.

	Vecht- stromen	Neder- saksen	Nordrhein- Westfalen
Fosfor mg/l	0,11 ZG	0,1 JG	0,1 JG
Stikstof mg/l	Totaal 2,3 ZG	Totaal 2,8 JG	Totaal 2,8 JG (grote wateren)
Ammonium mg/l	Ca. 0,3 JG Ca. 0.6 MAC	0,2 JG	0,2 JG

Duitsland meet stikstof en fosfor via het jaargemiddelde (JG) en Vechtstromen via het zomergemiddelde (ZG). Dit geeft ongeveer hetzelfde resultaat omdat er in de winter meer stikstof in het water zit. MAC betekent Maximale Aanvaardbare Concentratie.